

Besluit vergunningaanvraag intern salderen

Datum
9 november 2021

Zaaknummer
2017-006605

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
gebiedsbescherming, positieve
weigering vergunningaanvraag

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 14

Maatschap B. en J.H. van Roekel
T.a.v. de heer B. van Roekel
Nederwoudseweg 14
6741 MB LUNTEREN

Locatie
Nederwoudseweg 14 te Lunteren

Gemeente
Ede

Activiteit
Wijzigen veehouderij

Beste meneer/mevrouw Van Roekel,

Hierbij ontvangt u het besluit op de aanvraag om een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming voor de locatie Nederwoudseweg 14 te Lunteren.

Op 20 januari 2021 heeft de Raad van State een belangrijke uitspraak gedaan. In de uitspraak over de Logtsebaan¹ geeft de Raad van State aan dat een project vergunningvrij is als op voorhand vaststaat dat de effecten, waaronder de effecten van stikstofdepositie, ten opzichte van de referentiesituatie niet toenemen².

Definitief besluit

Wij weigeren u de vergunning omdat uw aanvraag niet vergunningplichtig is.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen dit besluit.

¹ ECLI:NL:RVS:2021:69

² Het gaat er om dat het aangevraagde project (of de wijziging daarvan) niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie. Onze beoordeling is op grond van de huidige plannen, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien de plannen in vorm of omvang veranderen of het recht of beleid wijzigt dan kan dat tot gevolg hebben dat er geen sprake meer is van een vergunningvrij project.

Datum

9 november 2021

Zaaknummer

2017-006605

Blad

2 van 14

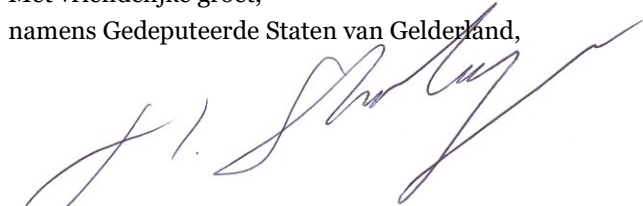
De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat de toelichting op ons besluit. De AERIUS-berekeningen zijn als bijlage 2 toegevoegd.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

034303569, 03335589, 03169876, 02567104.

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting
- Bijlage 2 – AERIUS-berekeningen
 - Verschilberekening (kenmerk RktTMbgKjKS1 d.d. 19 januari 2021)
 - Beoogde situatie (RpJMphHS4AAF d.d. 19 januari 2021)

BIJLAGE 1 TOELICHTING

1.1 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting op de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *activiteit omschreven*;
- Dan volgt de *procedure*;
- Vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie, overige verplichtingen* en de *juridische grondslagen*.

1.2 Omschrijving activiteiten

De aanvraag betreft een toename van 13.478 legkippen (van 61.322 naar 74.800 legkippen). Stal F en stal G worden aangepast voor het houden van kippen met een vrije uitloop. De ventilatie in deze twee stallen wordt aangepast van lengteventilatie naar nokventilatie met vrije verticale uitstroming en er worden strooiselschuiven gemonteerd. Stal H wordt voorzien van volièrehuisvesting en ook hier worden strooiselschuiven gemonteerd. Stal I, stal H en stal G worden aangesloten op de droogtunnel in gebouw E. Het rundvee en de paarden zullen niet langer aanwezig zijn op het bedrijf.

2 Procedure

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Op 19 april 2017 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning in het kader van hoofdstuk 2 Wet natuurbescherming ontvangen.

De aanvraag is gewijzigd en aangevuld op 29 september 2020 en 19 januari 2021.

2.1 Soortenbescherming

Dit besluit geldt alleen voor gebiedsbescherming. Het is mogelijk dat u ook een ontheffing moet aanvragen voor beschermde soorten. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een ontheffing nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

2.2 Houtopstanden

Als er bomen of houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn op grond van de Wet natuurbescherming dan dient er een kapmelding te worden gedaan en moet de houtopstand worden herplant.

3 Beoordelingskader

3.1 Bepalen vergunningplicht

Als er Natura 2000-gebieden zijn waar het project in de beoogde situatie zorgt voor stikstofdepositie ($> 0,00$ mol N/ha/j) boven de kritische depositie grenswaarde, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten.

Vergunningplicht ontstaat wanneer significante gevolgen door het project kunnen ontstaan. Dit staat in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming: 'het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Met het in werking treden van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering per 1 juli 2021 geldt er een vrijstelling van de vergunningplicht voor het aspect stikstof voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten waarvan de emissies tijdelijk en beperkt zijn.

Met de huidige aanvraag wordt intern salderen aangevraagd. Wij zullen dus op voorhand moeten beoordelen of vaststaat dat door het toepassen van intern salderen geen toename van de stikstofdepositie plaatsvindt ten opzichte van de referentiesituatie. Als dat het geval is, is er geen vergunningplicht, zoals blijkt uit de eerdergenoemde uitspraak inzake Logtsebaan.

Deze beoordeling is gedaan op grond van de huidige plannen, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien de plannen in vorm of omvang veranderen of het recht, het beleid of de berekeningsmethodiek (een nieuwe AERIUS-versie) wijzigen, kan dat tot gevolg hebben dat aan dit besluit (de positieve weigering) geen rechten meer kunnen worden ontleend. Voorgaande betekent dat u opnieuw zult moeten toetsen of er een vergunningplicht is op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb als zich een van de volgende situaties voordoet:

- Het recht, het beleid of de berekeningsmethodiek verandert voordat de bouw of de voorbereidende werkzaamheden aanvangen;
- U voert de werkzaamheden uit op een andere wijze dan in de aanvraag en eventuele aanvullende informatie door u is aangegeven;
- U houdt zich niet aan de in dit besluit opgenomen beperkingen en/of voorwaarden.

De referentiesituatie wordt als volgt bepaald:

- In het geval dat voor de bestaande activiteit een natuurvergunning is verleend die onherroepelijk is, bepaalt deze natuurvergunning de maximaal toegestane depositie op Natura 2000-gebieden; dus de vergunde depositie is de referentiesituatie;
- Is voor de bestaande activiteit (nog) geen natuurvergunning verleend, dan moet worden vastgesteld of voor de bestaande activiteit toestemming is verleend voordat het regime van

artikel 6 Habitatrichtlijn ter bescherming van natuurgebieden, van kracht werd. De toestemming kan bestaan uit een milieuvergunning of milieumelding en dient niet te zijn vervallen.

- Als er meerdere milieuvergunningen of milieumeldingen verleend zijn na de voorgaande milieutoestemming dan moet de toestemming met de laagste depositie die niet is vervallen, gebruikt worden als referentiesituatie. Hierbij mag alleen gebruik worden gemaakt van de in de toestemming opgenomen stikstofemissie voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. De feitelijk gerealiseerde capaciteit betreft de op het moment van indienen van de aanvraag op grond van een toestemming volledig opgerichte installaties en gebouwen, of gerealiseerde infrastructuur en overige voorzieningen die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de activiteit.

3.2 Duitse Natura 2000-gebieden

Bij ons besluit betrekken we ook eventuele effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland. Voor de beoordeling van een toename sluiten wij aan bij de Duitse manier van beoordelen. Volgens de Duitse overheid is er geen sprake van een negatief effect als de toename van stikstofdepositie lager is dan 7,14 mol N/ha/j op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

4 Beoordeling

4.1 Vergunningplicht

Uit de ingediende AERIUS-berekeningen blijkt dat in de beoogde situatie stikstofdepositie plaatsvindt ter plaatse van Natura 2000-gebieden. Deze depositie heeft mogelijk significante gevolgen voor die betreffende Natura 2000-gebieden. Beoordeeld moet worden of de referentie al voorziet in een (minimaal) even grote stikstofdepositie.

4.2 Effecten stikstof

4.2.1 Vaststellen van de referentiesituatie

Voor het vaststellen van de referentiesituatie zijn overzichten gegeven van alle verleende natuurvergunningen in tabel 1.

Tabel 1 natuurvergunning

Datum	Zaaknummer	Vergunningsoort	Omschrijving
19 maart 2012	2011-013153	Wet natuurbescherming	Het wijzigen van de veehouderij

4.2.2 Vaststellen van vergunde capaciteit

Voor het vaststellen van de vergunde capaciteit zijn de gegevens aangeleverd zoals weergegeven in tabel 2. Tabel 2 is een samenvatting van situatie 1 uit de bijgevoegde AERIUS-berekening (bijlage

Datum

9 november 2021

Zaaknummer

2017-006605

Blad

6 van 14

2). In deze berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden. De vergunde activiteiten die de referentie vormen komen overeen met de bijgevoegde AERIUS-verschilberekening (situatie 1 – referentiesituatie).

Tabel 2 vergunde capaciteit

Bron/Stal	Soort	RAV-code/BWL	Hoeveelheid
Stal D	Opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar	C 2.100	50
	Opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen	C 3.100	150
Stal F	Legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	E 2.11.2.1 / BWL 2004.10	25.965
Stal G	Legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	E 2.11.2.1 / BWL 2004.10	25.965
Stal H	Legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	E 2.100	9.392
Stal I	Legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	E 2.11.2.1 / BWL 2004.10	70.000
Stal C	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100	15
	Fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	A 7.100	20
	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)	K 1.100	3
Bron 6	Interne vervoersbewegingen van een tractor (60 kW) in draaiuren		91 / jaar
	Het laden, lossen en manoeuvreren van vrachtwagens en tractoren van derden (450 kW) in draaiuren		78 / jaar
Bron 7	Aan- en afvoer zwaar verkeer in aantal verkeersbewegingen		504 / jaar
Bron 8	Aan- en afvoer licht verkeer in aantal verkeersbewegingen		2.190 / jaar
Bron 9	CV ketel verwarming (in m ³ aardgas)		1.800 / jaar
Bron 10	Gebruik bedrijfswoning		

In de berekening van de referentiesituatie is de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden. Stikstofbronnen anders dan dieren hebben in het verleden nooit expliciet deel uitgemaakt van vergunningen. Voor zover deze onmisbaar zijn voor de vergunde activiteiten beschouwen we deze stikstofbronnen als impliciet vergund. Daarom is opname van overige stikstofbronnen in de tabel van de referentiesituatie toegestaan.

4.2.3 Aangevraagde situatie

Onderstaande tabel geeft de aangevraagde situatie weer. Tabel 3 is een samenvatting van situatie 2 uit de bijgevoegde AERIUS-berekening (bijlage 2). Uit situatie 2 blijkt de aangevraagde situatie zoals deze wordt beoogd. In deze berekeningen is eveneens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 3 aangevraagde situatie

Datum

9 november 2021

Zaaknummer

2017-006605

Blad

8 van 14

Bron/Stal	Soort	RAV-code/BWL	Hoeveelheid
Stal D	Opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar	C 2.100	50
	Opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen	C 3.100	150
Stal F	Legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	E 2.11.2.2 / BWL 2004.10 + E 7.10 / BWL 2017.02 + E 6.8	30.500
Stal G	Legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	E 2.11.2.1 / BWL 2004.10 + E 7.10 / BWL 2017.02 + E 6.4.2 / BWL 2007.09	30.500
Stal H	Legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	E 2.11.2.1 / BWL 2004.10 + E 7.10 / BWL 2017.02 + E 6.4.2 / BWL 2007.09	13.800
Stal I	Legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen	E 2.11.2.1 / BWL 2004.10 + E 6.4.2 / BWL 2007.09	70.000
Bron 6	Interne vervoersbewegingen van een tractor (60 kW) in draaiuren		91 / jaar
	Interne vervoersbewegingen van een verreiker (100 kW) in draaiuren		91 / jaar
	Het laden, lossen en manoeuvreren van vrachtwagens en tractoren van derden (450 kW) in draaiuren		184 / jaar
Bron 7	Aan- en afvoer zwaar verkeer in aantal verkeersbewegingen		1.364 / jaar
Bron 8	Aan- en afvoer licht verkeer in aantal verkeersbewegingen		1.460 / jaar
Bron 9	CV ketel verwarming (in m ³ aardgas)		1.800 / jaar
Bron 10	Gebruik bedrijfswoning		

4.2.4 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Door middel van intern salderen met de referentiesituatie komt de depositie uit op 0,00 mol/ha/j of lager. De aangevraagde activiteit leidt niet tot significante effecten op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden.

De Raad van State deed op 20 januari 2021 ook een tussenuitspraak over het doortrekken van de A15 (project ViA15³). De stikstofdepositie van een weg wordt in AERIUS berekend tot maximaal 5 kilometer afstand van die weg. Daardoor is het beeld van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden die in de buurt liggen mogelijk niet volledig. In deze aanvraag is er sprake van een toename in het aantal vervoersbewegingen. Echter door de afname in stikstofdepositie van 1.291,96 kg per jaar, weegt de toename in het aantal vervoersbewegingen niet op tegen de afname in stikstofdepositie in de aanvraag en kan worden uitgesloten dat het project een hogere depositie zal veroorzaken in Natura 2000-gebieden.

In de beoogde situatie wordt stal H voorzien van volièrehuisvesting waarbij 45-55% van de leefruimte bestaat uit roosters met daaronder een mestband (BWL 2004.10). De mestbanden worden voorzien van beluchting (minimaal 18 °C) waardoor de mest gelijkmatig en snel droogt. De mestbanden worden minimaal tweemaal per week afgedraaid. Door het snel drogen van de mest op de mestbanden onder de roosters en het frequent afvoeren van de mest uit de stal wordt de ammoniakemissie vanuit de stal beperkt. De temperatuur van de beluchtingslucht, de werking van de beluchting en ventilatoren, de capaciteit van de beluchting en de afdraaifrequentie van de mestbanden dienen regelmatig gemeten en geregistreerd te worden door middel van de hiervoor bestemde registratieapparatuur. De stallen F, I en H zijn al van dit emissiearme stalsysteem voorzien.

In de stallen F, G en H wordt een strooiselschuif gemonteerd (BWL 2017.02). Een strooiselschuif beperkt de laagdikte van het strooisel en zorgt ervoor dat het strooisel gelijkmatig wordt verdeeld over het vloeroppervlak door frequent een gedeelte van de strooisellaag te verwijderen. Ook de werking van de strooiselschuif dient gemeten en geregistreerd te worden. Hierbij gaat het om het registreren van het aantal schuifbewegingen (bedrijfsuren- en schuifrequentieteller). Ook dient de mestschuif voorzien te worden van een tijd klok of tijdschakeling welke de aansturing van de strooiselschuif verzorgt.

Ten slotte worden de stallen I, H en G aangesloten op een droogtunnel met geperforeerde metalen platen (BWL 2007.09). De voorgedroogde mest uit de stallen wordt op de bovenste mestband verdeeld. Aan het eind van deze band valt de mest op de laag daaronder, waardoor de mest de andere kant op gaat. Doordat de metalen platen waar de mestband uit bestaat geperforeerd zijn kan hier makkelijk lucht doorheen geblazen of getrokken worden. Hierdoor wordt het droogproces van de mest versneld. De gedroogde mest wordt afgevoerd naar een opslag. Het aanstaan van en de werking van de beluchting dient geregistreerd te worden en er dient apparatuur aanwezig te zijn welke de capaciteit van de beluchting en de aanvoer van lucht naar de droogtunnel meet en registreert.

Doordat de werking van de emissiearme systemen frequent gemeten en geregistreerd wordt en daardoor regelmatig gecontroleerd kan worden, is het goed functioneren van de emissiearme stalsystemen gewaarborgd en zijn significant negatieve effecten op voorhand uit te sluiten.

³ ECLI:NL:RVS:2021:105

4.2.5 Effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland

Uw aanvraag blijft onder de grenswaarde van 7,14 mol N/ha/jaar op Duitse Natura 2000-gebieden. Verdere toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland is daarom niet nodig.

4.3 Overige gebiedseffecten

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Veluwe is 4,5 km.

Door de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn er naast de effecten van stikstof geen andere effecten op deze gebieden.

4.4 Conclusie

Gelet op de eerder vermelde uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn wij voornemens uw vergunningaanvraag te weigeren aangezien het aangevraagde project niet leidt tot een toename van effecten, waaronder de effecten van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie. Daarom is er geen vergunning nodig.

5 Overige verplichtingen

U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

6 Zienswijzen

Zienswijzen ingediend door:

- Stichting Milieuwerkgroepen Ede, datum 12 oktober 2021
- Natuur en milieu federatie Gelderland, datum 11 oktober 2021
- Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., datum 4 oktober 2021

Alle drie de zienswijzen hebben betrekking op de emissiearme stalsystemen en bijbehorende Rav-codes. Volgens de indieners van de zienswijzen is interne saldering niet zomaar mogelijk aangezien er aanmerkelijke wetenschappelijke twijfel is ontstaan met betrekking tot de stikstofemissies uit veehouderijstallen, met name uit emissie-arme stallen. Stichting Milieuwerkgroepen Ede geeft aan dat wanneer er geen wetenschappelijke zekerheid is (welke volgens de stichting niet is aangetoond in het besluit) men niet tot het oordeel kan komen dat er geen significante effecten zullen zijn en dat de stikstofdeposities niet zullen toenemen. Mits er wetenschappelijk onderbouwd kan worden dat er geen sprake is van negatieve effecten, dient de positieve weigering niet verleend te worden. Hierbij wordt verwezen naar de volgende uitspraak:

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2021:4519>.

Datum

9 november 2021

Zaaknummer

2017-006605

Blad

11 van 14

Natuur en milieu federatie Gelderland geeft in zijn zienswijze het volgende aan:

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de ammoniakemissie van zogenoemde emissiearme stallen veelal onderschat wordt. Dat komt naar voren in een onderzoek dat het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft uitgevoerd in opdracht van minister Schouten (<https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2019/44/stikstofverlies-uit-opgeslagen-mest>). Het gevolg daarvan is dat er geen wetenschappelijke zekerheid is dat de interne saldering, waarvan hier sprake is, daadwerkelijk niet leidt tot een toename van de stikstofuitstoot. Refererend aan uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603, rechtsoverweging 18 punt 11 kan een benadering die niet stoelt op wetenschappelijke zekerheid, niet betrokken worden in de passende beoordeling.

Ook de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. (MOB) verwijst naar deze uitspraak. MOB geeft aan dat een dergelijke maatregel dan evenmin betrokken kan worden wanneer geoordeeld wordt dat vanwege de emissiewinst van deze maatregel helemaal geen passende beoordeling nodig is.

Op 11 maart 2021 heeft de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland een uitspraak gedaan over natuurvergunningen en de ammoniakemissiefactoren in de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV). Hij oordeelde dat bij een aanvraag voor een natuurvergunning niet altijd zonder meer mag worden uitgegaan van de ammoniakemissiefactoren zoals die in de RAV staan. Ook de rechtbank Midden-Nederland is in haar uitspraak van 22 september jl. van mening dat eerst onderzocht moet worden of de standaarden juist zijn.

De rechtbank Oost-Brabant kwam op 9 april 2021 tot de conclusie dat de provincie ook een eigen inschatting moet maken over de verwachte werking van de aan de orde zijnde combiluchtwassers.

De Natuur en milieu federatie Gelderland zeggen uit het besluit niet op te kunnen maken op welke wijze de provincie rekening heeft gehouden met bovenstaande feiten en op welke wijze de provincie motiveert dat twijfels kunnen worden uitgesloten omtrent de functionaliteit van emissiearme stallen in onderhavig geval met mogelijke toename van de ammoniakemissie.

In de zienswijze van het MOB wordt verwezen naar hun brief aan het Adviescollege Stikstofproblematiek (<https://mobilisation.nl/assets/foundation-6/media/22verhaa1%20mob%20tegen%20opvu11en.pdf>). Verwezen wordt ook naar het CBS-rapport waarnaar in die brief verwezen wordt.

Ten slotte geeft MOB ook het volgende aan: Er is geen wettelijke verplichting om te rekenen met de Rav-cijfers. Het is slechts gebruikelijk dit te doen. Dat gebruik dient echter gestopt te worden wanneer er wetenschappelijke discussie ontstaat over de cijfers. Dit gelet op het voorzorgbeginsel dat besloten ligt in art. 6 lid 3 Hrl en daarmee in de Wnb. Er is dus niet zeker gesteld dat de

stikstofemissie niet toeneemt. Daarmee is evenmin zeker gesteld dat de stikstof depositie niet toeneemt op omliggende Natura 2000-gebieden.

Zie ook de uitspraken ECLI:NL:RVS:2019:1603, no. 39.5, ECLI:NL:RVS:2021:71, no.10.3, ECLI:NL:RBNNE:2021:810 en ECLI:NL:RBOBR:2021:1601. Recentelijk is dit tevens bevestigd door een groot aantal uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland.

Nu de wetenschappelijke zekerheid omtrent de geclaimde emissiereducerende prestaties ontbreekt, is er geen zekerheid dat de stikstof depositie in de aangevraagde situatie niet toeneemt. Er is daardoor geen zekerheid dat er geen significante effecten optreden. Er is dus sprake van projecten met mogelijk significante effecten. Er is daardoor wel een natuurvergunningplicht. Wanneer u de aanvragen positief weigert wordt dat niet anders. Wanneer de bedrijven op basis van de positieve weigering de aangevraagde situatie realiseren, blijft men in overtreding omdat men zonder natuurvergunning een project realiseert met mogelijk significante effecten. U blijft de beginselplicht houden om handhavend op te treden wanneer deze projecten gerealiseerd worden. U weigert de vergunningen dus terecht, maar geeft de aanvragers ten onrechte de indruk dat zij de gewenste bedrijfsvoering kunnen uitvoeren.

Onze reactie:

De emissiefactoren in de Rav-codes zijn tot stand gekomen op basis van wetenschappelijke onderzoeken en beoordelingen die ook internationaal worden toegepast. De Rav-lijst wordt regelmatig geactualiseerd aan de hand van nieuwe wetenschappelijke inzichten. Wij werken altijd met de laatste versie van de Rav waardoor wij ook gebruik maken van de laatste wetenschappelijke inzichten op het gebied van emissiearme huisvestingssystemen.

De emissiefactoren in de Rav zijn na de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland (11 maart 2021, ECLI:NL:RBNNE:2021:810) en later de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant (9 april 2021, ECLI:NL:RBOBR:2021:1601) ter discussie gesteld. In de eerste uitspraak wordt getwijfeld aan de wetenschappelijke onderbouwing van de Rav-factoren bij melkrundveesystemen. In de laatst genoemde uitspraak wordt de eerst genoemde uitspraak over luchtwassers genuanceerd.

Bij dit bedrijf worden geen emissiearme systemen voor melkrundvee of luchtwassers gerealiseerd. Specifiek kan daarover worden geoordeeld dat de gestelde wetenschappelijke onzekerheid met betrekking tot emissiearme systemen voor melkrundvee of luchtwassers niet van toepassing is op de emissiearme stallen bij dit bedrijf.

Met betrekking tot het in twijfel trekken van alle emissiefactoren in de Rav kan het volgende worden gesteld. De emissiefactoren in de Rav zijn gebaseerd op metingen bij proefstallen in de praktijk volgens het in de Rav aangewezen meetprotocol (Protocol voor meting van ammoniakemissie uit huisvestingssystemen in de veehouderij 2013a) of een gelijkwaardige meetmethode. Rav-factoren kunnen ook gebaseerd zijn op 'afleidingen' van andere technieken

waar gemeten is, of ander wetenschappelijk onderzoek heeft plaatsgevonden. In veel gevallen zijn er ook ondersteunende modellen beschikbaar. Dit wordt getoetst door deskundigen van de Technische adviespool Rav (TAP). In de systeembeschrijving is te vinden op basis van welk meetrapport de emissiefactor is vastgesteld. Het meetprotocol wordt onderhouden en geeft de laatste stand van kennis op het gebied van meten weer. Het Nederlandse meetprotocol lijkt daarbij sterk op het internationaal gebruikte VERA-protocol en bepaalt bij hoeveel stallen in de praktijk gemeten moet worden om een emissiefactor voor Nederlands gebruik te verkrijgen. Voorwaarde is wel dat de stal met het stalsysteem gebouwd en gebruikt wordt volgens de in de Rav genoemde systeembeschrijving. Het bevoegd gezag ziet hierop toe. Als er nieuwe wetenschappelijke inzichten komen dan kan dat leiden tot aanpassing van het betreffende stalsysteem. Een recent voorbeeld hiervan uit de - aan de Rav verwante - Regeling geurhinder en veehouderij is de aanpassing door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) van de emissiefactor voor geur voor gecombineerde luchtwassers. Het CBS-rapport, of andere rapporten, zijn tot nu toe geen aanleiding geweest om Rav-emissiefactoren te wijzigen.

De emissiefactoren van de Rav zijn tot stand gekomen op basis van de best beschikbare wetenschappelijke meetmethode en beoordeling volgens een procedure die ook internationaal wordt toegepast. De door ons in dit besluit gebruikte emissiefactoren zijn daarom de meest actuele wetenschappelijke inzichten voor wat betreft de ammoniakemissie vanuit dierenverblijven. De emissiefactoren zijn hierdoor goed bruikbaar om de ammoniakemissie vanuit dierenverblijven te berekenen. De zienswijzen geven geen aanleiding om het besluit te wijzigen ten opzichte van het ontwerpbesluit.

7 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

Wet natuurbescherming artikel 2.4

Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 2 en 3

Wet natuurbescherming artikel 5.3 lid 1

Wet stikstofreductie en natuurverbetering

Besluit natuurbescherming, artikel 2.14, lid 3

Uitspraak Raad van State inzake Logtsebaan, 201907146/1/R2 (ECLI:NL:RVS:2021:71)

Beleidsregels procedure besluitvorming Wet natuurbescherming Gelderland

Datum

9 november 2021

Zaaknummer

2017-006605

Blad

14 van 14

BIJLAGE 2**AERIUS-berekeningen**

- Verschilberekening (kenmerk RktTMbgKjKS1 d.d. 19 januari 2021)
- Beoogde situatie (RpJMphHS4AAF d.d. 19 januari 2021)